فروش پسته ایران در نیمه اول سال تجاری ۱۴۰۱-۱۴۰۰

گزارش شش ماهه

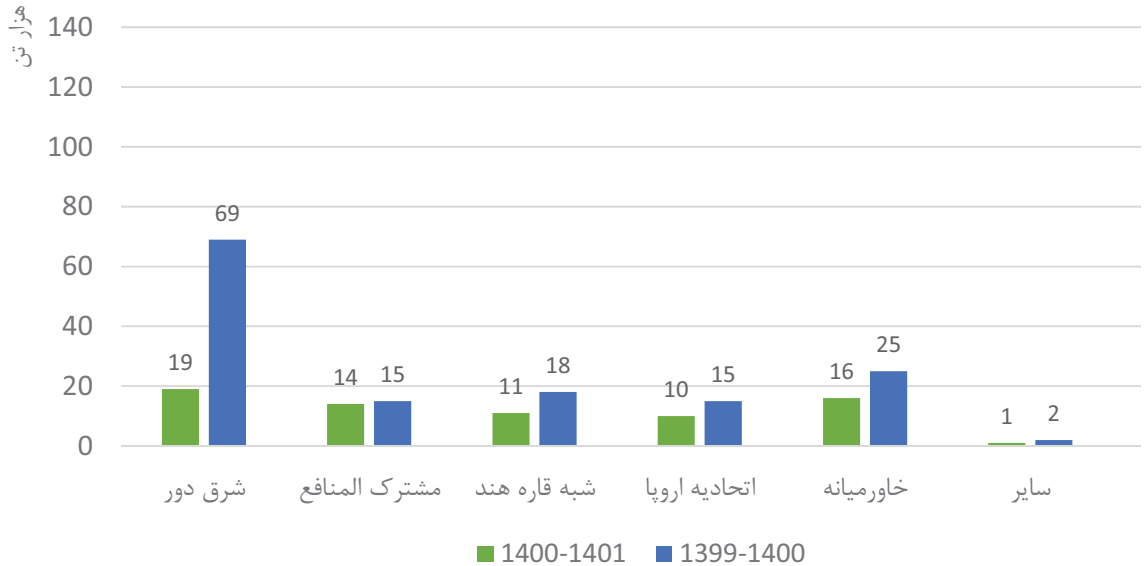
سحر نخعی
دبیر کمیته بازرگانی

در نیمه اول سال تجاری ۱۴۰۱-۱۴۰۰ (از مهر تا پایان اسفند ۱۴۰۰)، از کل پیش‌بینی ۱۴۰ هزار تن پسته در دسترس، معادل ۹۶ هزار تن مصرف شده که از این مقدار ۱۴ هزار تن برای مصرف داخل برآورد می‌شود. طبق آمار گمرک ایران مجموع وزن صادرات انواع پسته در این مدت ۷۱ هزار تن گزارش شده که با احتساب ۱۱ هزار تن ضایعات مربوط به پوست مغز و مغز سبز صادراتی، در مجموع ۸۲ هزار تن پسته معادل خشک در پوست به بازارهای مقصد صادر شده‌است. این میزان از صادرات پسته نسبت به حجم تولید پسته ایران و تقاضای کم برای پسته ایرانی ناشی از عرضه زیاد پسته آمریکایی در قیمت‌های رقابتی‌تر نسبت به سال قبل، خارج از انتظار بود.

حجم مصرف پسته در شش ماه ابتدایی سال تجاری ۱۴۰۱-۱۴۰۰، حدود ۶۹ درصد از تخمین موجودی اول سال برآورد می‌شود. شرق دور با سهم ۱۹ هزار تنی از کل صادرات نسبت به شش ماه اول سال تجاری قبل ۷۲ درصد کاهش داشته‌است. کشورهای مشترک‌المنافع، به‌عنوان دومین مقصد پسته صادراتی ایران، خریدار ۱۴ هزار تن پسته ایرانی بوده‌اند. صادرات پسته ایرانی به این مقاصد در نیمه اول سال تجاری ۱۴۰۱-۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه سال گذشته حدود ۶ درصد کاهش داشته‌است. بازار شبه قاره هند با سهم ۱۱ هزار تنی از صادرات پسته ایران سومین مقصد صادراتی امسال گزارش شده‌است که البته این حجم از صادرات نسبت به شش ماه اول سال تجاری قبل مبین کاهشی ۳۹ درصدی است.

نکته حائز اهمیت در مورد همه بازارهای اصلی صادراتی پسته ایران این است که اگر سهم درصدی آنها از کل صادراتِ شش ماهه امسال را نسبت به مدت مشابه سال قبل مقایسه کنیم متوجه تغییرات جالبی می‌شویم؛ بازار شرق دور با سهم ۲۷ درصدی از کل صادراتِ شش ماهۀ امسال، بزرگ‌ترین مقصد پسته صادراتی ایران بوده‌است، هرچند سال گذشته این بازار سهم ۴۸ درصدی از کل صادرات پسته ایران را در اختیار داشته‌است. این کاهش درصدیِ صادرات به شرق دور ناشی از حساسیت خریداران چینی به قیمت و کشش آنها به سمت پسته آمریکایی بوده که امسال با توجه به عرضه قابل توجه و قیمت‌های مناسب‌تر نسبت به پسته ایرانی عرضه می‌شده‌است. علی‌رغم قیمت‌های رقابتی‌تر پسته آمریکایی و کمبود پسته ایرانی نسبت به سال قبل، سهم درصدی صادرات پسته ایرانی به بازارهای شبه قاره هند و روسیه امسال نسبت به سال گذشته افزایش داشته‌است. این نشان دهندۀ تمایل و کشش این دو بازار مهم به سمت پسته ایرانی است؛ بازار هند به عنوان یک بازار واریته- محور تقاضای بالایی برای رقم احمدآقایی و مغز پسته ایرانی داشته و از پتانسیل زیادی برای رشد مصرف پسته ایرانی برخوردار است. در مورد بازار روسیه نیز به‌دلیل مسائل

مقایسه وزنی صادرات پسته ایران در 6 ماه ابتدایی سال تجاری 1401 - 1400 با مدت مشابه سال گذشته

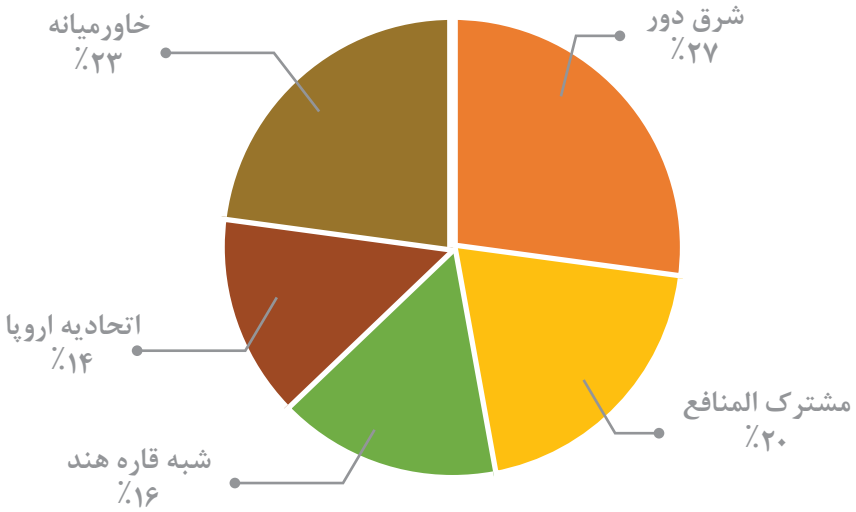
سیاسی و تحریم‌های بین روسیه و آمریکا، خرید پسته آمریکایی برای مشتری‌های روس دشوارتر بوده‌است؛ البته ناگفته نماند که فروش پسته آمریکایی در بازار هند و روسیه در ۶ ماه گذشته قابل توجه بوده‌است.

در مورد بازار اتحادیه اروپا هم باید گفت که علی‌رغم کاهش وزنی صادرات شش ماهه اول امسال نسبت به مدت مشابه سال تجاری گذشته، سهم درصدی این بازار از کل صادرات امسال نسبت به سال گذشته افزایش داشته‌است؛ این افزایش درصدی عمدتاً مربوط به تقاضای بالای این بازار برای مغز پسته ایرانی می‌شود که مشتریان اروپایی در کمبود شدید مغز پسته آمریکایی خواهان و خریدار مغز پسته ایرانی بوده‌اند.

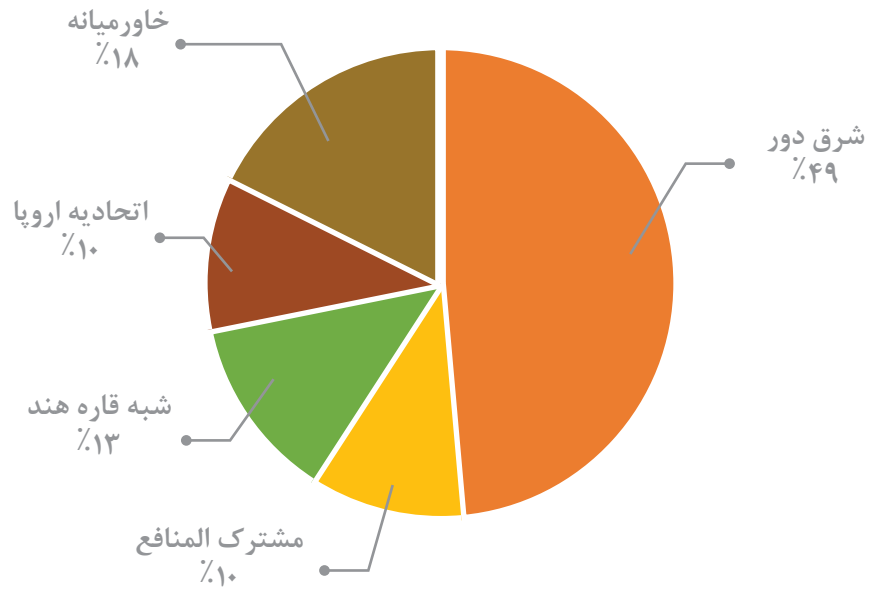
با توجه به تقاضای بالای مغز پسته ایرانی برای پوشش مصرف در ماه رمضان، سهم درصدی صادرات پسته ایرانی به بازار خاورمیانه نیز در شش ماه ابتدایی امسال نسبت به سال گذشته افزایش داشته‌است. منظور از بازار خاورمیانه در این گزارش کشورهای مصرف کننده و کشورهای صادرات مجدد پسته است.

مانده محصول پسته ایران در پایان اسفندماه ۱۴۰۰، پس از کسر برآورد مصرف داخل و میزان صادرات، ۴۴ هزار تن تخمین زده می‌شود. شرایط فعلی بازار تحت تأثیر سرمازدگی و افزایش نرخ دلار در ابتدای سال نوی خورشیدی قرار گرفته که منجر به کاهش عرضه توسط باغداران و افزایش قیمت ریالی در بازار داخل گردیده‌است.

سال تجاری ۱۴۰۰-۱۴۰۱

سال تجاری ۱۳۹۹-۱۴۰۰

۹۶،۰۰۰ تن

میزان مصرف از از کل پیش‌بینی ۱۴۰ هزار تن پسته در دسترس در نیمه اول سال تجاری ۱۴۰۱-۱۴۰۰

مقاصد عمده صادراتی پسته ایران

شرق دور:	با سهم ۱۹ هزار تنی
کشورهای مشترک‌المنافع:	با سهم ۱۴ هزار تنی
شبه قاره هند:	با سهم ۱۱ هزار تنی